

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Львівський державний університет внутрішніх справ
Інститут з підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції

Факультет № 3
Кафедра соціально-гуманітарної підготовки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Назва професійної програми	освітньо-професійної програми	Правоохоронна діяльність
Рівень вищої освіти		перший (бакалаврський)
Код та назва галузі знань		26 «Цивільна безпека»
Код та назва спеціальності		262 «Правоохоронна діяльність» (для підготовки фахівців підрозділів превентивної діяльності)
Вид дисципліни	навчальної	вибіркова
Мова викладання		українська
Рік підготовки		другий

Пряхіна Н.О., Когут Я.М. Професійно-психологічна підготовка поліцейського: робоча програма навчальної дисципліни для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність». Львів: ЛьвДУВС, 2024. 13 с.

Розробники програми:

- доцент кафедри соціально-гуманітарної підготовки факультету №3 Інституту з підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції к.псих.н., доцент Наталія ПРЯХІНА
- завідувач кафедри соціально-гуманітарної підготовки факультету №3 Інституту з підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції к.ю.н., доцент Ярослав КОГУТ

Розглянуто на засіданні кафедри соціально-гуманітарної підготовки факультету № 3 ІПФПНП ЛьвДУВС, протокол № 1 від 18.08.2024 р.

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Професійно-психологічна підготовка поліцейського – це навчальна дисципліна про закономірності функціонування психіки і поведінки людини в умовах службової діяльності поліції. Її предметом є *психіка* поліцейського та психологія колективів поліції.

Мета дисципліни – здійснення психологічної підготовки здобувачів вищої освіти до служби в органах та підрозділах Національної поліції України, а також оптимізація роботи поліцейських.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- вивчення основ психології професійної діяльності;
- психологічна характеристика особливостей поліцейської діяльності;
- вивчення впливу служби в поліції на психіку поліцейського;
- психологічна характеристика поліцейського колективу як професійної системи;
- виявлення психологічних особливостей професійного спілкування поліцейських та оволодіння необхідними навиками комунікації;
- оволодіння методикою вирішення конфліктів у професійній діяльності;
- визначення шляхів профілактики психоемоційної напруженості та подолання негативних емоційних станів у роботі поліцейського;
- формування готовності до дій в психологічно-складних чи екстремальних умовах;
- вивчення психологічних особливостей діяльності поліцейських щодо забезпечення публічної безпеки та порядку;
- формування поваги до закону, прав і свобод людини та громадянина, толерантності та недискримінації в своїй діяльності;
- виховання патріотизму, почуття службового обов'язку та гідності.

У процесі викладання навчальної дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського» можуть залучатись практичні працівники поліції до проведення аудиторних чи онлайн-занять зі здобувачами освіти.

2. МЕТА ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬСЯ ВИВЧЕННЯМ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» компетентностей, відповідно до освітньо-професійної програми «Цивільна безпека» галузі знань 26 спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність»:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в процесі професійної діяльності поліцейських;
- здатність до пізнання та усвідомлення гендерних особливостей;
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації, здатність протидіяти стресовим чинникам, конфліктам та попередження деструктивних психоемоційних станів;
- здатність приймати обґрунтовані рішення, підвищувати рівень психологічної надійності та витривалості працівника поліції;
- здатність взаємодіяти із колегами та оточенням;
- здатність швидко і гнучко змінювати свою поведінку відповідно до вимог службової ситуації;
- здатність до критичного мислення, прояву емпатії та нейтралізації психологічних бар'єрів;
- здатність до розвитку навичок ефективного спілкування та використання методів психологічного впливу та прийомів маніпулятивної поведінки у професійній комунікації.

Визначення очікуваних результатів підготовки здобувачів освіти з навчальної дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського» має базуватися на наступних *програмних результатах навчання*:

- організовувати ефективну комунікацію на рівні, необхідному для професійної діяльності;
- розуміти принципи і мати навички етичної поведінки, соціально відповідальної та свідомої діяльності у сфері виконання професійних обов'язків;
- здійснювати координацію забезпечення публічної безпеки і порядку, а також налагодження взаємодії з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні злочини, адміністративні правопорушення та події;
- адаптовуватись і ефективно діяти за звичних та екстремальних умов несення служби;
- використовувати навички саморегуляції при виникненні негативних психоемоційних станів;
- здатність ефективно взаємодіяти у професійному колективі працівників поліції;
- здатність прогнозувати поведінку, використовуючи навички візуальної психодіагностики.

3. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	
Кількість кредитів ЄКТС/год.	3/90
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	40
• лекційні заняття, год.	12
• семінарські заняття, год.	16
• практичні заняття, год.	12
Самостійна робота, год.	50
Залік	+

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Лекційні заняття (назва теми та план)	Кількість годин
1	<i>Тема 1. Зміст і сутність професійно-психологічної підготовки поліцейських</i> План лекції: 1. Характеристика професійної діяльності працівників поліції. 2. Види професійної діяльності працівників поліції. 3. Методи психології професійної діяльності поліцейського.	2
2	<i>Тема 2. Загальнопсихологічні основи професійної діяльності поліцейського</i> План лекції: 1. Поняття психології та її основних категорій. 2. Поняття особистості та діяльності. 3. Розвиток та вдосконалення професійно важливих якостей працівників поліції. 4. Поняття темпераменту та характеру.	2
3	<i>Тема 3. Психологічні особливості професійного спілкування працівників поліції</i> План лекції: 1. Поняття спілкування та його складові. 2. Формування першого враження встановлення психологічного контакту. 3. Загальні рекомендації по комунікації з неповнолітніми. 4. Особливості професійної комунікації п/п під час несення служби на деокупованих територіях.	2
4	<i>Тема 4. Психологічні особливості вирішення конфліктів у професійній діяльності поліцейського</i> План лекції: 1. Поняття, зміст, функції та формула конфлікту. 2. Стилi поведінки в конфлікті. 3. Прийоми профілактики конфліктів.	2
5	<i>Тема 5. Психоемоційна напруга та шляхи її подолання у професійній діяльності працівників поліції</i> План лекції: 1. Поняття та види стресу. 2. Наслідки від стресу. 3. Загальні ознаки переживання стресових ситуацій. 4. Методи подолання стресу. 5. Надання першої психологічної допомоги при виникненні складних емоційних станів.	2
6	<i>Тема 6. Психологічні особливості забезпечення публічної безпеки і порядку</i> План лекції: 1. Психологія натовпу. 2. Види натовпу. 3. Прийоми психологічного впливу на натовп.	2
Всього		12

№ з/п	Теми	Кількість годин	
		семінари	практичні
1	Тема 1: Зміст і сутність професійно-психологічної підготовки поліцейських	2	-
2	Тема 2: Загальнопсихологічні основи професійної діяльності поліцейського	2	2
3	Тема 3: Психологічні особливості професійного спілкування працівників поліції	2	2
4	Тема 4. Колектив працівників органів Національної поліції як професійна система	-	2
5	Тема 5: Психологічні особливості вирішення конфліктів у професійній діяльності поліцейського	2	2
6	Тема 6: Психоемоційна напруга та шляхи її подолання у професійній діяльності працівників поліції	2	4
7	Тема 7: Психологічні особливості підготовки до діяльності в екстремальних умовах	2	-
8	Тема 8: Психологічні особливості забезпечення публічної безпеки і порядку	4	-
Всього		16	12
Разом		28	

№ з/п	Теми для самостійної підготовки	Кількість годин
1	Тема 1.Зміст і сутність професійно-психологічної підготовки поліцейських	4
2	Тема 2. Загальнопсихологічні основи професійної діяльності поліцейського	8
3	Тема 3. Психологічні особливості професійного спілкування працівників поліції	6
4	Тема 4. Колектив працівників органів Національної поліції як професійна система	6
5	Тема 5. Психологічні особливості вирішення конфліктів у професійній діяльності поліцейського	6
6	Тема 6. Психоемоційна напруга та шляхи її подолання у професійній діяльності працівників поліції	8
7	Тема 7. Психологічні особливості підготовки до діяльності в екстремальних умовах	6
8	Тема 8. Психологічні особливості забезпечення публічної безпеки і порядку	6
Всього		50

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Розкрийте сутність психологічних особливостей поліцейської служби.
2. Розкрийте елементи психологічної структури особистості працівника поліції.
3. Охарактеризуйте явище професійної деформації поліцейського
4. Які особливості професійної спостережливості?
5. Розкрийте сутність головних властивостей уваги.

6. Які особливості відчуттів Вам відомі?
7. Розкрийте співвідношення сприйняття та інших психічних процесів?
8. Дайте класифікацію видів сприйняття.
9. Вкажіть причини помилок та похибок сприйняття.
10. Які етапи розвитку уяви людини Вам відомі?
11. Охарактеризуйте поняття процесу мислення.
12. Що таке розумові дії?
13. Назвіть види розумових операцій.
14. Які індивідуальні якості мислення Ви знаєте?
15. Які процеси пам'яті Ви знаєте?
16. Назвіть основні параметри продуктивності пам'яті
17. Які види брехні Вам відомі?
18. Назвіть прийоми непрямого фальшування.
19. Які ознаки брехні у поведінці особи є ключовими?
20. Особливості ділового спілкування.
21. Комунікативні умови спілкування.
22. Складові елементи процесу спілкування.
23. Позиції у спілкуванні.
24. Встановлення контакту.
25. Рефлексія у спілкуванні.
26. Атмосфера професійного спілкування.
27. Активне слухання в комунікативній діяльності.
28. Помилки при використанні питань.
29. Типові помилки слухання.
30. Основні техніки спілкування у професійній діяльності працівника поліції.
31. Охарактеризуйте відмінності між великою і малою соціальною групою.
32. Опишіть основні соціально-психологічні ознаки професійного поліцейського колективу.
33. Які відмінності між формальним і неформальним лідерством в колективі
34. У чому полягає відмінність централізованої і децентралізованої структур каналів внутрішньогрупових комунікацій?
35. Що виступає основними параметрами, які впливають на об'єднання групи?
36. Яким чином за рахунок керуючої та керованої системи здійснюється система управління персоналом?
37. Охарактеризуйте методи управління персоналом.
38. Які особливості та відмінності традиційних стилів управління: авторитарного, демократичного та ліберального?
39. Вкажіть основні елементи психологічної готовності до дій в екстремальних ситуаціях.
40. На чому ґрунтується психологічна готовність до здійснення професійної діяльності в екстремальних умовах?
41. Які характерні ознаки виділяють з змісту розглядаючи поняття «масові заходи».
42. Які ви знаєте механізми впливу на учасників масових заходів.
43. Які ви знаєте екстремальні ситуації.

44. Дайте визначення поняттю «Фрустрація».
45. Які Ви знаєте напрями взаємодії поліції зі ЗМІ.
46. Які стадії стресу Ви знаєте?
47. Що таке еустрес?
48. Які уявлення відносно стресу можна вважати помилковими?
49. Як пов'язані тривожність і стрес?
50. Які існують основні стрес-фактори соціального середовища?

ОПИС МЕТОДІВ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Система оцінювання передбачає накопичення 100 балів із кожної навчальної дисципліни (освітнього компоненту), які перераховуються в національну шкалу та шкалу оцінювання ЄКТС (таблиця 2 – відповідність підсумкових семестрових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ЄКТС для здобувачів вищої освіти 2021–2023 років набору).
2. Контрольні заходи охоплюють поточний і підсумковий контроль успішності здобувачів вищої освіти. Представники органів самоврядування здобувачів вищої освіти ЛьвДУВС мають право бути присутніми на усіх видах контролю успішності навчання здобувачів вищої освіти.
3. Оцінювання результатів навчання здійснюється на принципах об'єктивності, систематичності та системності, плановості, єдності вимог, відкритості, прозорості, економічності, доступності та зрозумілості методики та критеріїв оцінювання, уникнення конфлікту інтересів, урахування індивідуальних можливостей здобувачів вищої освіти. Відповідальність за забезпечення об'єктивності, релевантності і відкритості процесів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, відповідності процедур оцінювання рівню освіти і спеціальності покладається на навчальні структурні підрозділи ЛьвДУВС.
4. Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти на певному рівні вищої освіти або на окремих його завершених етапах. Для проведення підсумкового контролю використовуються як об'єктивні тестові методики, так і методики, орієнтовані на суб'єктивну інтерпретацію показників вищої освіти. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних, лабораторних занять, самостійної роботи, індивідуальних завдань тощо та має за мету перевірку рівня знань, умінь, навичок, компетентностей та інших особистих якостей, засвоєних здобувачем вищої освіти.
- 4.1. Поточне оцінювання виконаної здобувачем вищої освіти навчальної роботи здійснюється за національною шкалою та фіксується науково-педагогічним (педагогічним) працівником у журналі обліку навчальної роботи. Пропущені практичні, семінарські чи лабораторні заняття, а також отримані під час їх проведення незадовільні оцінки здобувач вищої освіти може відпрацювати:

- не пізніше як за один робочий день до проведення останнього практичного, семінарського заняття з навчальних дисциплін (освітніх компонентів), семестровий контроль із яких передбачений у формі заліку. У разі відсутності здобувача вищої освіти на останньому практичному, семінарському занятті з поважних причин, він має право відпрацювати це заняття упродовж тижня з дня усунення поважних причин;

- не пізніше як за два робочих дні до проведення екзамену.

Основними формами індивідуального відпрацювання здобувачами вищої освіти пропущених занять або отриманих незадовільних оцінок є:

- усно під час безпосереднього спілкування із науково-педагогічним (педагогічним) працівником з питань, передбачених планом практичного (лабораторного) чи семінарського заняття, яке було пропущене чи на якому була отримана незадовільна оцінка;

- письмово у формі підготовки та захисту реферату тощо по одному з питань теми пропущеного навчального заняття чи заняття, на якому була отримана незадовільна оцінка. Реферат тощо є індивідуальним завданням, виконується здобувачем вищої освіти власноручно доступним для розуміння почерком обсягом 8–10 сторінок основного тексту;

- письмово у формі розв'язання тестових завдань із питань теми пропущеного навчального заняття чи заняття, на якому була отримана незадовільна оцінка;

- виконання практичних (лабораторних) завдань із питань теми пропущеного навчального заняття чи заняття, на якому була отримана незадовільна оцінка;

- вирішення тестових завдань або інших творчо-аналітичних завдань шляхом застосування комп'ютерних технологій із питань теми пропущеного навчального заняття чи заняття, на якому була отримана незадовільна оцінка.

4.2. Відпрацювання незадовільних оцінок і пропущених навчальних занять здійснюється не більш як за однією темою в один робочий день із кожної навчальної дисципліни (освітнього компоненту). Порядок відпрацювання пропущених навчальних занять та незадовільних оцінок визначається навчальним структурним підрозділом ЛьвДУВС та доводиться до відома здобувачів вищої освіти.

За відпрацювання здобувачем вищої освіти пропущеного навчального заняття чи заняття, на якому була отримана незадовільна оцінка, науково- педагогічний (педагогічний) працівник виставляє відповідну оцінку в журналі обліку навчальної роботи.

У разі невідпрацювання здобувачем вищої освіти пропущених занять та незадовільних оцінок до моменту перездачі академічної заборгованості за талоном № 2 або «К» у журналі обліку навчальної роботи виставляється «0».

За результатами поточного оцінювання аудиторної роботи, виконаної здобувачем вищої освіти упродовж семестру, визначається середній бал, помножений на відповідний коефіцієнт (навчальної дисципліни

з підсумковою атестацією у формі заліку – 16) та заокруглюється до цілого бала за математичними правилами (до 0,4 включно – до попереднього цілого числа, 0,5 і більше – до наступного цілого числа).

5. Оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни у формі заліку.

5.1. Підсумковий контроль у формі заліку проводиться після проведення всіх видів занять, передбачених робочою навчальною програмою відповідної навчальної дисципліни.

Оцінювання здійснюється за результатами накопичених балів із аудиторної та самостійної робіт.

5.2. Результати навчання з аудиторної роботи обчислюються за таким алгоритмом:

- результат аудиторної роботи визначається як середній бал, помножений на коефіцієнт 16, та заокруглюється до цілого бала за математичними правилами (до 0,4 включно – до попереднього цілого числа, 0,5 і більше – до наступного цілого числа);

- середній бал дорівнює сумі усіх отриманих позитивних оцінок (балів), поділених на відповідну кількість, при цьому:

- а. мінімальна кількість оцінок має становити не менше 1/3 (33%) від загальної можливої кількості занять (семінарських, практичних, лабораторних), передбачених робочою навчальною програмою навчальної дисципліни. Якщо 1/3 (33%) від кількості занять становить дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число;

- б. якщо кількість отриманих оцінок менша за 1/3 (33%), то кожна недостаюча оцінка враховується як «нуль» балів;

- в. кількість позитивних оцінок, які перевищують визначену мінімально допустиму («додаткових») кількість оцінок, враховуються з коефіцієнтом 0,5, такий коефіцієнт застосовується з метою мотивування здобувачів вищої освіти до покращення результатів оцінювання за аудиторну роботу;

- г. невідпрацьовані «незадовільні» оцінки та пропущені навчальні заняття враховуються як «нуль» балів;

- д. відпрацювання усіх «незадовільних» оцінок та пропущених навчальних занять не є обов'язковим.

У разі, якщо за результатами оцінювання аудиторної роботи сума накопичувальних балів перевищує 80, то здобувачеві вищої освіти нараховується максимально допустимий результат – 80 балів.

Формула розрахунку:

$$РАР = \frac{СОБ}{МКО + КДО \cdot 0,5 + КНО} \cdot 16$$

де:

- РАР – результат аудиторної роботи;

- СОБ – сума отриманих оцінок у балах;

- МКО – мінімальна кількість оцінок (1/3 (33%) від кількості семінарських, практичних, лабораторних занять, передбачених робочою

навчальною програмою навчальної дисципліни. При цьому, якщо МКО становить дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число;

- КДО – кількість «додаткових» оцінок – оцінок, що перевищують МКО;
- КНО – кількість невідпрацьованих «незадовільних» оцінок та невідпрацьованих пропущених навчальних занять.

Загальна кількість балів за самостійну роботу визначається як сума отриманих балів за виконання видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Підсумкова кількість балів, отриманих під час складання заліку, визначається як сума отриманих балів за аудиторну (максимум 80 балів) та самостійну роботу (максимум 20 балів).

Поточний контроль		Підсумковий контроль (ПК)
Аудиторна робота (РАР) (семінарські/практичні/лабораторні заняття та контрольні заходи)	Самостійна робота (РСР)	ЗАЛІК (3)
≤ 80	≤20	
≤ 100		
Підсумкова кількість балів = РАР+РСР ≤ 100		

5.3. У разі, якщо здобувач вищої освіти за результатами накопичених балів із аудиторної та самостійної робіт отримав менше 60 балів – «не зараховано» – він ліквідовує академічну заборгованість за окремим графіком на визначених вище умовах.

5.4. Такий здобувач вищої освіти має покращити результати поточного контролю (відпрацювати пропущені заняття та/або незадовільні оцінки, відпрацювати тему для отримання оцінки, виконати самостійну роботу тощо) до моменту ліквідації академічної заборгованості.

5.5. У разі, якщо здобувач вищої освіти до моменту ліквідації академічної заборгованості повторно не отримав 60 балів, ліквідація академічної заборгованості здійснюється перед комісією без врахування результатів навчання, отриманих за результатами аудиторної та самостійної роботи за 100-бальною шкалою. При ліквідації академічної заборгованості перед комісією здобувач вищої освіти може отримати не більше не більше – 70 балів.

6. Перескладання академічної заборгованості перед комісією відбувається у формі усного (та/або змішаного) опитування.

6.1. До складу комісії входять: керівник навчального структурного підрозділу, керівник кафедри та науково-педагогічний(і) (педагогічний(і)) працівник(и), який(і) викладав(ли) лекційний курс із навчальної дисципліни. За рішенням керівника кафедри в комісію може додатково входити науково- педагогічний (педагогічний) працівник, який вів практичні, семінарські заняття в групі та/або інший(і) науково-педагогічний(і) (педагогічний(і))працівник.

6.2. Підсумкова семестрова оцінка, виставлена комісією, є остаточною.

7. Здобувачі вищої освіти, які беруть активну участь у навчальній та науковій роботі, можуть здобути додаткові бали з навчальних дисциплін (освітніх компонентів), що відповідають змістовій навчальній складовій освітньої програми:

- 1) за призові місця у Всеукраїнській студентській олімпіаді:
 - за призове місце у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з кожної навчальної дисципліни, питання з якої були конкурсними завданнями олімпіади, – 4 бали;
 - за призове місце у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади – 8 балів;
- 2) за активну участь у науковій роботі – 6 балів за опубліковану наукову статтю зі змістової навчальної складової освітньої програми;
- 3) за участь у проєктах, грантах, тренінгах (отримання сертифікату) зі змістової навчальної складової освітньої програми – 5 балів;
- 4) за вдосконалення мовної компетентності (сертифікат знання іноземної мови на рівні не нижче B2) – 10 балів;
- 5) за тези наукового повідомлення з рецензією науково-педагогічного працівника, який читав курс з відповідної навчальної дисципліни, та відгуком наукового керівника, – 3 бали;
- 6) за призові місця у конкурсах студентських наукових робіт, що відповідають змістовій навчальній складовій освітньої програми:
 - за призове місце у I турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт – 5 балів,
 - за призове місце у I турі Міжвузівського конкурсу студентських наукових робіт – 4 бали;
 - за призове місце у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт – 10 балів.
 - за призове місце у II турі Міжвузівського конкурсу студентських наукових робіт – 8 балів.

Додаткові бали додаються до суми балів підсумкової семестрової оцінки. Максимальна кількість додаткових балів не має перевищувати 20 балів.

Таблиця 2

Відповідність підсумкових семестрових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ЄКТС для здобувачів вищої освіти 2021–2023 років набору

За внутрішньою шкалою закладу вищої освіти в балах	За шкалою ECTS / За національною шкалою		
	Вноситься до відомості		
	екзамен	залік	
90–100	A / Відмінно	A / Відмінно	

80–89	В / Добре	В / Добре	Зараховано
71–79	С / Добре	С / Добре	
66–70	D / Задовільно	D / Задовільно	
60–65	Е / Задовільно	Е / Задовільно	
31–59	FX / Незадовільно	FX / Незараховано	
	із можливістю повторного складання		
0-30	F / Незадовільно	F / Незараховано	
	із обов’язковим повторним вивченням курсу		

8. Порядок проведення та критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

Базова самостійна робота оцінюється під час проведення аудиторних занять, і може включати таку діяльність:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до семінарських та практичних занять;
- підготовка до написання контрольних робіт, інших форм поточного контролю;
- пошук і огляд рекомендованої літератури з навчального курсу;
- виконання домашніх завдань;
- вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання в межах тем курсу.

Додаткова самостійна робота спрямована на поглиблення і закріплення знань здобувачів вищої освіти, розвиток аналітичних навичок з предмета навчальної дисципліни і оцінюється наприкінці курсу як **результати самостійної роботи**.

Вона може включати такі види робіт (одну або декілька активностей):

- аналіз наукових публікацій з визначеної викладачем теми;
- пошук тематичних відеоматеріалів;
- аналіз статистичних і фактичних матеріалів за заданою темою, складання схем і побудова моделей на основі статистичних матеріалів;
- есе за заданою проблематикою;
- бібліографічний огляд літератури за певною темою;
- переклад з іноземної мови публікацій із визначеної теми;
- розробка мультимедійної презентації.

Результати самостійної роботи оцінюються від 0 до 20 балів і відображаються у журналі обліку навчальної роботи, в окремо виділеній колонці.

Окремим завданням із самостійної роботи може бути проходження тренінгів (вебінарів) із зазначеної тематики на онлайн-платформі, із отриманням відповідного сертифікату – до 20 балів.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

- актуальність та наукова новизна матеріалу – до 5 балів;

- якість оформлення матеріалів – до 5 балів;
- практичне значення матеріалу для застосування в освітній та/або правоохоронній сфері – до 5 балів;
- змістовність (кількість) активностей – до 5 балів.

Матеріали самостійної роботи оформляються в електронній або письмовій (паперовій) формі на вибір здобувача.

Матеріали виконані в електронній формі надсилаються науково-педагогічному працівнику на визначену ним електронну адресу.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ:

1. Необхідність професійно-психологічної підготовки працівників поліції.
2. Мотивація у професійній діяльності працівника поліції.
3. Поняття про професійну деформацію особистості.
4. Показники та рівні професійної деформації працівника поліції.
5. Попередження професійної деформації працівника поліції.
6. Соціально-психологічні механізми та закономірності формування першого враження про людину.
7. Назвіть та розкрийте значення основних методів психологічного впливу
8. Поясніть у чому полягає відмінність таких методів психологічного впливу як переконання та навіювання.
9. Основні завдання психологічної підготовки до дій в екстремальних ситуаціях.
10. Поняття натовпу та його кваліфікаційні ознаки.
11. Види жестів та їх значення у професійному спілкуванні.
12. Дайте визначення комунікативної компетентності працівника правоохоронних органів.
13. Основні види переговорів із правопорушниками і злочинцями.
14. Охарактеризуйте такий метод психологічного впливу як переконання.
15. Механізми впливу на учасників масових заходів.
16. Опишіть зовнішній вияв основних емоційних станів.
17. Назвіть та розкрийте вплив зовнішніх та внутрішніх причин, що можуть зумовлювати виникнення стрес-факторів.
18. Опишіть прийоми встановлення психологічного контакту.
19. Етапи здійснення переговорів.
20. Методика контактної взаємодії Л.Б. Філонова для зняття психологічних бар'єрів у спілкуванні.
21. Опишіть алгоритми побудови сприятливих взаємовідносин при проведенні переговорів.

22. Наведіть найбільш характерні особливості стресу, афекту, фрустрації як несприятливих психоемоційних станів.
23. Опишіть ефекти сприйняття людиною інших.
24. Які психологічні ознаки особистості можна дізнатись аналізуючи мовлення людини.
25. Опишіть спеціальні прийоми слухання.
26. За якими ознаками можна відрізнити щирі емоції особи (радість, розпач, здивування і т.п.) від несправжніх, удаваних?
27. Види переговорів зі злочинцями.
28. Врахування у професійному спілкуванні ефектів сприйняття людини людиною.
29. Міжособистісний простір та його врахування у професійному спілкуванні правоохоронцями.
30. У чому полягають евристичні функції уяви?
31. Які людські потреби є «базовими» у теорії мотивації А.Маслоу?
32. Міжособистісний простір у спілкуванні.
33. У чому сутність таких процесів уяви як аглютинація (склеювання) та акцентування?
34. Дайте визначення та опишіть основні акцентуації характеру.
35. Назвіть типи темпераменту та поясніть важливість їх врахування у роботі правоохоронних органів.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основні джерела:

1. Бесчастний В.М., Мухіна Г.В., Новікова. О.О. Комунікативні та психологічні аспекти підготовки фахівців для Національної поліції: навч. посіб. К.: ВД «Дакор», 2017. 204 с.
2. Бондаренко В.В. Професійна підготовка працівників патрульної поліції: зміст і перспективні напрями: монографія. К.: ФОП Кандиба Т. П., 2018. 524 с.
3. Докаш В.І. Конфліктологія та медіація: навч. посіб. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2021. 249 с.
4. Зарицька В.В. Психологія конфлікту: навч. посіб. Запоріжжя: ВД «Гельветика», 2019. 379 с.
5. Зарубіжний досвід ефективної комунікації поліцейських (Аналітичний огляд) / Андросюк В.Г. та ін. К.: 2018. 31 с.
6. Крашеніннікова Т.В. Комунікативна компетенція працівника Національної поліції: навч. посіб. Дніпро: Аверта, 2017. 107 с.
7. Кравченко І.С. Кононець В.П. Застосування методики «Зелена кімната» в діяльності Національної поліції: метод. рек. Дніпро: ДДУВС, 2018. 48 с.
8. Кокун О.М., Лозінська Н.С., Пішко І.О. Практикум з формування стресостійкості військовослужбовців до раптових змін бойової обстановки: метод. посібник. К.: ЦУЛ, 2023. 54 с.
9. Корольчук М.С., Крайнюк В.М. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах. навч. посіб. К.: Ніка-Центр, 2017. 505 с.
10. Климчук В.О. Психологія посттравматичного зростання: монографія. 2-ге вид., перероб. і допов. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. 158 с.
11. Лебон Г. Психологія людських спільнот; за наук. ред. та пер. з фр. Григорія Понеділка. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2020. 203 с.
12. Мазаракі Н.А. Медіація в Україні: теорія та практика: монографія. К.: КНТЕУ, 2018. 275 с.
13. Максименко С. Д. Загальна психологія: навч. посіб. 3-тє вид., переробл. та доповн. К.: ЦУЛ, 2018. 272 с.
14. Методичні рекомендації щодо організації роботи з дітьми за методикою «Зелена кімната» для слідчих та ювенальних поліцейських. К.: Національна поліція, Unicef. 2021. 48 с.
15. Методичні рекомендації щодо опитування дітей, що стали свідками та/або жертвами насильства, а також вчинили насильство: метод. посіб. / автори-упоряд.: Д. Пурас, О. Калашник, О. Кочемировська, Т. Цюман. К.: ФОП КЛИМЕНКО, 2015. 114 с.
16. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. К.: Ліра-К., 2020. 564 с.
17. Наугольник Л. Б. Психологія стресу: підручник. Львів: ЛьвДУВС, 2015. 324 с.
18. Посібник для підвищення кваліфікації органів та підрозділів Національної поліції України / О.І. Безпалова та ін. Х.: ХНУВС. 2019. 132 с.

19. Професійно-психологічна підготовка поліцейського: навч. посіб. / Я.М. Когут та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2022. 403 с.
20. Психологія у професійній діяльності поліції: навч. посіб. / О.О. Євдокімова та ін.; за заг. ред. В.В. Сокурєнка. Х.: НУВС, 2018. 426 с.
21. Психологічні особливості комунікації в діяльності оперативного працівника поліції: метод. рекомендації. / Я.М. Когут та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 112 с.
22. Психологія натопу й управління ним при виконанні службово-бойових завдань: навч. посіб. / І.І. Приходько та ін. Х.: НА НГУ, 2015. 250 с.
23. Рахліс В.Л., Павленко О.О. Переговори і медіація: підруч. для підгот. проф. переговорника. Дніпро: Ун-т мит. справи та фінансів, 2020. 340 с.
24. Стресостійкість: навч. посіб. / Н.М. Бардин та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2021. 203 с.
25. Середа В.В., Кісіль З.Р. Юридико-психологічні засади запобігання професійній деформації працівників правоохоронних органів: монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 848 с.
26. Стрес та стресостійкість в діяльності працівників правоохоронних органів: навч.-метод. посіб. / Н.М. Бардин та ін. Львів: Кварт, 2020. 120 с.
27. Соціально-психологічні технології відновлення особистості після травматичних подій: практич. посіб. / Т.М. Титаренко та ін. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2019. 220 с.
28. Теоретико-прикладні засади конструктивної взаємодії поліції і населення в соціумі: монографія / В.В. Середа та ін.; за заг. ред. З.Р. Кісіль. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 600 с.
29. Формування психологічної готовності військовослужбовців військової служби за контрактом до виконання завдань за призначенням під час бойового злагодження: метод. посіб. / Кокун О.М. та ін. К.: ТОВ «7БЦ», 2021. 170 с.
30. Формування ювенальної компетентності поліцейських: навч.-метод. посіб. / Я.М. Когут та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 175 с.
31. Чалдині Р. Психологія впливу–2. Харків: КСД, 2021. 400 с.

Додаткові джерела:

1. Афонін Д. С., Боксгорн А. В. Особливості забезпечення публічної безпеки та порядку Національною поліцією України в умовах воєнного стану. *Південноукраїнський правничий часопис №1-2*, 2022. С. 224-230.
2. Барановська Л.В., Глушаниця Н.В. Психологія ділового спілкування: навч. посіб. К.: НАУ, 2016. 248с.
3. Барко В.І. Концептуальні засади професійно-психологічного тренінгу «збереження психологічного здоров'я поліцейських Національної поліції України». *Право і Безпека*. 2016. № 4 (63). С. 104–109.
4. Вовк О.Б., Кривенчук Ю.П., Шаховська Н.Б. Командна робота та презентаційні навички: навч. посіб. Львів: Тріада плюс, 2019. 270 с.
5. Гоулман Д. Емоційний інтелект; пер. з англ. С.-Л. Гулмецької. Х.: Віват, 2018. 512 с.

6. **Ділове спілкування у прокуратурі:** навч. посіб. / за ред. А.С. Спаського. К.: Національна академія прокуратури України, 2019. 244 с.
7. Ільїна Н.М., Мисник С.О. Загальна психологія: теорія та практикум: підручник. Суми: Університетська книга, 2021. 369 с.
8. Інноваційні психологічні технології. Випуск 5; за заг. ред. О. Тіунової, Т. Шейкіної. Київ-Тернопіль: ГО ПДП «Знайди себе», 2018. 200 с.
9. Когут Я. М., Пряхіна Н. О., Жидецький Ю. Ц. Правові та психологічні аспекти застосування поліцейських заходів. *Соціально-правові студії: науково-аналітичний журнал*. 2021. Вип. 4 (14). С. 197–203.
10. Кравченко І. С. Основи управління в Національній поліції: навч. посіб. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. 212 с.
11. Конфліктологія: навч. посіб. / С.С. Гнатюк та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 344 с.
12. Куций О.А. Психологія кар'єри: навч. посіб. Львів: СПОЛОМ, 2017. 304 с.
13. Мухіна Г. В. Юридична психологія: навч.-метод. посіб.; за заг. ред. В. М. Бесчастного. К.: ВД «Дакор», 2019. 236 с.
14. Особливості надання психологічної допомоги учасникам АТО: посібник / Остапович В. П. та ін.; за ред. В.О. Криволапчука. К.: ДНДІ МВС України, 2017. 163 с.
15. Пряхіна Н.О., Когут Я.М., Жидецький Ю.Ц. Професійно важливі якості сучасного поліцейського. *Науковий журнал «Габітус»*. 2022. Вип. 39. С. 239–243.
16. Психологія особистості на сучасному ринку праці: монографія / С.С. Бондар та ін.; за заг. ред. Г.А. Пріба та Є. М. Калюжної. Херсон: Олді Плюс, 2020. 369 с.
17. Соціальна психологія: навч. посіб. / Н.Ю. Воляннюк та ін. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с.
18. Стюарт Голланд С., Сільверс Б. Вважаю, що ви помиляєтесь (проте слухаю). Як вивести розмову з глухого кута; пер. з англ. В. С. Ярмольчук. Х.: Віват, 2020. 237 с.
19. Чалдині Р. Переконавання: революційний метод впливу на людей; пер. з англ. Т. Микитюк. 2-ге вид. Х.: КСД, 2019. 351 с.

4. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://archive.nbuv.gov.ua>
3. Веб-сайт Львівської національної наукової бібліотеки України ім. В. Стефаника. URL: www.lsl.lviv.ua
4. Веб-сайт Львівського державного університету внутрішніх справ. URL: <http://www1.lvduvs.edu.ua>
5. Journal of Police and Criminal Psychology. The Official Journal of the Society for Police and Criminal Psychology. URL:

<https://www.policepsychology.org/Journal>

6. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України.
URL: <https://mvs.gov.ua>

7. Офіційний сайт/веб-сайт Національної поліції України.
URL: <https://www.npu.gov.ua>

8. Освітньо-науковий портал Міністерства внутрішніх справ України.
URL: <https://osvita.mvs.gov.ua/educational-portal>